

**แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2564**

โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม

คำนำ

การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืนซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารครูและบุคลากรของโรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคมที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ การทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆกันหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก การวิเคราะห์ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ

โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคมตระหนักในการป้องกันการทุจริต จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในโรงเรียน โดยคัดเลือกกระบวนการ จำนวน 1 กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในด้าน 3 ได้แก่ (1) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (2) ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ (3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในโรงเรียน และจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม

สิงหาคม 2564

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
ความหมาย	1
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	
การระบุความเสี่ยง	2
การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	3
เมตริกส์ระดับความเสี่ยง	3
การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	5
แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	6

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วย ลดความเสี่ยงด้านการทุจริตรวมถึงการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากร อันเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ด้วยการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาในองค์กรนับเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีมีการทุจริต หรือในกรณีพบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีมีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งมีใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี 4 กระบวนการ ดังนี้

1. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาแล้ว สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีก
2. Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อให้ตรวจพบตั้งแต่เริ่มแรก และมีกระบวนการยับยั้งระดับความเสี่ยง
3. Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสู่เสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่เป็นพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Know Factor) ต้องหลีกเลี่ยง ด้วยการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อปิดช่องว่างที่ทำให้เกิดการทุจริต
4. Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันไว้ล่วงหน้าในประเด็นที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน เป็นการประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ
- 2) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์เริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการปฏิบัติงาน อธิบายรูปแบบพฤติกรรมเหตุการณ์ ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

- 1) การระบุความเสี่ยงRisk(Identification)
ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

Known Factor (เกิดขึ้นแล้ว)	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นตามที่เคยมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor (ยังไม่เกิดขึ้น)	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้า ในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

โรงเรียนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

- ☐ 1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ
- ☒ 2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☐ 3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ

“การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม”

ตารางที่ 1 แสดงระบุความเสี่ยงการทุจริต

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		เคยเกิดขึ้นแล้ว	ยังไม่เคยเกิดขึ้น
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม		/

2) การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยง มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานะสีเขียว: ความเสี่ยงระดับต่ำ
2. สถานะสีเหลือง: ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติและควบคุมดูแลได้
3. สถานะสีส้ม: ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ
4. สถานะสีแดง: ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายนอก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจนและกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 แสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม				

3) เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

(1) ระดับความจำเป็นในการเฝ้าระวัง มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

-กิจกรรม/ขั้นตอนหลักที่สำคัญ(MUST)หมายถึง (มีความจำเป็นสูงมากในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต และต้องทำการป้องกัน (ไม่ดำเนินการไม่ได้) ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2

-กิจกรรม/ขั้นตอนรองของกระบวนการงาน(SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นไม่สูงต่อการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าที่อยู่ในระดับ 1

- (2) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้
- กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงหน ที่เกี่ยวข้อง ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงินรายได้ลด
รายจ่ายเพิ่ม ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
 - กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย ที่ 2 หรือ 3
 - กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น มีผลกระทบต่อกระบวนการภายในหรือกระทบด้าน
การเรียนรู้ องค์กรความรู้ ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 แสดงโอกาสความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็นxรุนแรง
1	การแสวงหาผลประโยชน์	1	4	4
	ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ สอบคัดเลือกนักเรียน เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนหนองยางชุม พิทยาคม			

ตารางที่ 3.1 แสดงระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการ ทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอน (MUST)	กิจกรรมหรือขั้นตอน (SHOULD)
1	การแสวงหาผลประโยชน์ ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ การสอบคัดเลือกนักเรียน เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม	1	

ตารางที่ 3.2 แสดงระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ที่	โอกาส/ความเสี ยการทุจริต	1	2	3
1	การแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือก นักเรียนเข้าเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม			X

4) การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ระดับการควบคุมความเสี่ยง

แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับดี:จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงพบถึงผู้ใช้บริการไม่กระ องค์กรไม่มีผลเสียทาง การเงิน
ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ระดับพอใช้:จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังดำเนินการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการอง แต่ยอมรับได้

ระดับอ่อน:จัดการไม่ได้หรือเพียงบางส่วน เกิดจากรายจ่ายเพิ่ม มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ ยอมรับไม่ได้
ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ 4 แสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือก นักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม	พอใช้		/	

แบบบริหารความเสี่ยงการทุจริตของโรงเรียนหนองยางชุมพิทยาคม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ความเสี่ยง ด้าน	กระบวนการ/ งาน	รูปแบบ พฤติกรรม ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงกา ทุจริตที่ เกี่ยวกับการใช้ อำนาจหน้าที่ และตำแหน่ง หน้าที่	การแสวงหา ผลประโยชน์ ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ใน การสอบ คัดเลือก นักเรียนเข้า เรียนชั้น มัธยมศึกษาป ที่ 1 โรงเรียน หนองยางชุม พิทยาคม	การแสวงหา ผลประโยชน์ ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ใน การสอบ คัดเลือก นักเรียนเข้า เรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียน สายน้ำทิพ	1) ควบคุม กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่และบุคคล ปฏิบัติตามมติ คณะกรรมการบริหาร โรงเรียนฯ โดย เคร่งครัด เพื่อให้การ สอบคัดเลือกเป็นไป ด้วยความยุติธรรม โปร่งใส หากเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนแสวงหา ผลประโยชน์หรือเอื้อ ประโยชน์ใด ๆ ต่อการ สอบคัดเลือกดังกล่าว เป็นความผิดวินัย ร้ายแรง 2) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ โรงเรียนไปสอบกวด วิชาและ/หรือสอน พิเศษ 3) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ โรงเรียนที่มีบุตรหลาน เครือญาติที่สมัคร	ต.ค. 64 – ก.ย. 65	ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายอำนวยการ

			คัดเลือกเข้าเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนเกี่ยวข้องกับ กระบวนการสอบ คัดเลือกใด ๆ ทั้งสิ้น		
--	--	--	--	--	--